

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2002 M. RUGPJŪČIO 10
D. ĮSAKYMO NR. 416 „DĖL KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS
REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2010 m. liepos 30 d. Nr. D1-683
Vilnius

P a k e i č i u Kauno marių regioninio parko apsaugos reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 416 „Dėl Kauno marių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [86-3715](#); 2007, Nr. [120-4925](#); 2009, Nr. [46-1833](#)), ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr.416
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. D1-683
redakcija)

KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno marių regioninio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato specialiuosius Kauno marių regioninio parko (toliau – Regioninis parkas) teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus, apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Regioniniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos vandens (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) įstatymai, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Kultūrinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. [118-4484](#)), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Kauno marių regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 (Žin., 1999, Nr. [39-1227](#)), statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Regioniniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1083 (Žin., 2005, Nr. [123-4397](#)), Kauno marių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. D1-111 (Žin., 2006, Nr. [30-1060](#)), Regioninio parko dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai.

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo, naudojimo sąlygas ir galimybes nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai) ir jų teritorijos tvarkomos remiantis Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymu (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)), Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis ir Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214, (Žin., 2005, Nr. [58-2026](#)), pagal šių objektų gamtotvarkos projektus ir kitus apsaugos ir tvarkymo priemones numatančius dokumentus.

5. Regioninis parkas (išskyrus dalį rekreacinio ir gyvenamojo prioriteto funkcinių zonų) įtrauktas į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos

kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai. Kauno marių vietovės (kodas LTKAU0007) ribos nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. [51-2039](#)). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 399 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo“ (Žin., 2004, Nr. [55-1899](#); 2006, Nr. 92-3635) Regioninio parko dalis (išskyrus rekreacinio, žemės ūkio ir gyvenamosios paskirties funkcinio prioriteto zonas) paskelbta paukščių apsaugai svarbia teritorija (kodas LTKAUB008).

Veiklą buveinių ir paukščių apsaugai svarbiose teritorijose papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Žin., 2004, Nr. [41-1335](#)), kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis buveinių ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)), nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštelė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai) arba inžineriniai statiniai (pakyla, apžvalgos bokštas), skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba – sodyba, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų, arba kai sodyba pažymėta vietovės ar kituose planuose, arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais jame esančiais dvaro įvairios paskirties trobesiais, statiniais, želdiniais, vandens telkiniais, susisiekimo, inžineriniais ir technologiniais įrenginiais, smulkiuosiais architektūros elementais ir dailės kūrinių, taip pat visų nurodytųjų sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtomis į teritorinį, funkcinį ir architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – paprastų konstrukcijų statiniai: informacijai skirti statiniai (skydai, stendai, nuorodos, užrašai, informaciniai ženklai ir riboženkliai), atraminės sienutės, tvoros, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, sūpynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, miško baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos statiniai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, bevariklio transporto priemonių naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais reginiais, turintis informacijai skirtų ir kitų mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių.

Poilsio vietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami

mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai – poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (apžvalgos bokštu, pakiluma, platforma, specialiais žiūronais, kt.), apžvalgos bokštai, pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai.

Rekreaciniai pastatai – viešbučių, poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (poilsio namai, viešbučiai, turizmo centrai ir bazės, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai) ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos, sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, laužavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiui organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – istorijos eigoje etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatų statybos principais (konstrukcijų, formų, medžiagų, mažosios architektūros elementų), jų ryšys su aplinka, kraštovaizdžiu.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Ūkininko ūkio (Žin., 1999, Nr. [43-1358](#); 2002, Nr. 123-5537), Saugaus eisimo automobilių keliais įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

7.1. konservacinio prioriteto: Kauno marių ir Strėvos kraštovaizdžio draustiniai; Karčiupio, Uolės ir Pravienos hidrografiniai draustiniai; Dabintos, Piliunos ir Gastilionių botaniniai-zoologiniai draustiniai; Arlaviškių ornitologinis draustinis; Arlaviškių botaninis draustinis; Pažaislio ir Kauno tvirtovės V forto architektūriniai draustiniai; Palemono gynybinių įtvirtinimų, Surgantiškės ir Kapitoniškių iškyšulio archeologiniai draustiniai ir Kapitoniškių etnokultūrinis draustinis;

7.2. rekreacinio prioriteto;

7.3. ekologinės apsaugos prioriteto;

7.4. kitos paskirties funkcinio prioriteto.

8. Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Žin., 2004, Nr. [131-4704](#)).

9. Regioniniame parke taikomi:

9.1. reikalavimai veiklai visose regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti;

9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

10. Statiniai Regioniniame parke projektuojami, statomi, rekonstruojami ir kapitališkai remontuojami atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio ypatumus ir tradicinės etnografinių regionų, nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“ (Informaciniai pranešimai, 2003, Nr. 80), planavimo ir architektūros savitumus, išdėstytus 16, 17 punktuose, siekiant:

10.1. išlaikyti gamtinio bei istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio, gamtinių ir kultūrinių kompleksų bei objektų vertės požymius;

10.2. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

10.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių struktūrą;

10.4. išlaikyti tradicinės etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, spalvas.

11. Nauji statiniai, įskaitant ir ūkininko sodybos pastatus, projektuojami ir statomi Regioninio parko tvarkymo plane ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Sodybas leidžiama pritaikyti kaimo turizmo paslaugoms teikti ir kitai 40 p. nurodytai veiklai, puoselėjant ir skleidžiant Etnografinio regiono tradicijas.

12. Rengiant kaimo plėtros žemėtvarkos projektą, detalų planą ar statinio projektą buvusiai sodybai atkurti, vietas pastatams statyti leidžiama parinkti kitoje sklypo vietoje, nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų (reljefo, hidrografinio tinklo, želdinių ir želdynų), laikantis 10 punkto reikalavimų. Kitoje sklypo vietoje pastatai projektuojami (statomi) ir tada, kai ankstesnėje vietoje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių.

13. Inžineriniai statiniai projektuojami, statomi (tiesiami), rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį.

14. Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

15. Lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelės projektuojamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ribų. Projektuojant didesnes kaip 500 m² lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, turi būti numatytos želdinių juostos, skaidančios aikšteles ne didesnėmis kaip 500 m² dalimis, išsaugomi esami želdiniai.

16. Viename žemės sklype formuojama viena sodyba. Tradicinė sodyba susideda iš šių pastatų: gyvenamojo namo, lauko virtuvės su rūsiu, tvarto, daržinės (gali būti sujungta su tvartu), kluono, svirno, pirties, malkinės. Joje gali būti ir kiti sodybos pastatai (garažai, pastatai ūkinei veiklai), architektūriniais sprendimais priderinti prie tradicinių pastatų. Regioniniame parke sodybos planuojamos pagal šias sąlygas:

16.1. neleidžiama statyti sublokuotų gyvenamųjų namų (išskyrus Kauno mieste ir gyvenamosiose zonose);

16.2. kai žemės sklypo plotas yra iki 0,5 ha, sodybos pastatais bendras užimamas žemės plotas turi atitikti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 (Žin., 2005, Nr. [93-3464](#); 2010, Nr. [60-2976](#)), 9 priedo reikalavimus, bet negali viršyti 500 m². Šios nuostatos netaikomos esamoms sodyboms, kurių užstatymo plotas yra didesnis;

16.3. kai žemės sklypo plotas yra nuo 0,5 ha ir didesnis, sodybos pastatų bendras užimamas plotas – iki 700 m²;

16.4. pagal buvusių analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose (Regioninio parko tvarkymo plane numatytose naujų sodybų statybos vietose) gali būti atstatomos ar statomos dvarų (palivarkų) sodybos, būdingos etnografiniam regionui. Tokiais atvejais joms netaikomi 16.3, 17.1, 17.2, 18.1 punktuose nurodyti apribojimai.

17. Sodybų pastatai rekonstruojami ar statomi pagal šias sąlygas:

17.1. tradicinis sodybos gyvenamasis namas – vieno aukšto su palėpe, stačiakampio plano. Aukštis nuo pastatu užstatomo žemės sklypo vidutinės altitudės iki stogo kraigo aukščiausio taško – iki 7,5 m. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas – iki 150 m²;

17.2. tradiciniai priklausiniai – vienaukščiai, dvišlaičiu stogu. Tvarto, kluono, daržinės aukštis – iki 9 m, kiti priklausiniai statomi ne aukštesni kaip 5 m. Statinių aukštis

skaičiuojamas nuo pastatu užstatomo žemės sklypo vidutinės altitudės iki stogo kraigo aukščiausio taško. Naujai projektuojamų ūkinių pastatų dydis, proporcijos ir fasadų architektūriniai sprendimai turi atitikti jų paskirtį;

17.3. tradiciniai gyvenamųjų namų stogai dvišlaičiais stogais (35° – 45°). Tradicinė stogų danga: čerpės, nendrės, malkšnos arba vizualiai panašios medžiagos: smulkiai skaidyta bituminė danga, bituminės čerpės, beasbestinis šiferis, neblizgi skarda. Rekomenduojama spalva: tamsių atspalvių ruda, raudona, pilka, žalia. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros medžiagomis;

17.4. pastatų statybos ir fasadų apdailos tradicinės statybinės medžiagos – mediena, akmuo, tinkas (leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas). Rekomenduojama pastatų fasadus apkalti medinėmis lentomis ar dailylentėmis. Pastatų sienas rekomenduojama dažyti rudais, geltonais, žaliais atspalviais.

18. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

18.1. sodybos tveriamos iki 1,5 m aukščio ažūrinėmis tvoromis (virbų, tašelių, vielos) be cokolio;

18.2. neleidžiama aptverti miškų, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, gamtos išteklius, išsaugoti biologinę įvairovę, numatytą gamtotvarkos planuose, be to, kai to reikia miško želdiniams ir želdynams apsaugoti nuo laukinių gyvūnų daromos žalos ir nustatyta tvarka steigiant aptvarus medžiojamiems gyvūnams laikyti arba kai tai būtina saugioms eisimo sąlygoms keliuose užtikrinti;

18.3. neleidžiama aptverti rekreacinių teritorijų, vandens telkinių pakrančių, apžvalgos aikštelių (regyklų) ir specialiai įrengtų pravažiavimų bei praėjimų į juos, pažintinių takų ir servitutinių, vidaus kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdvių, kitaip riboti Regioninio parko lankymą. Ganomus plotus leidžiama aptverti ganyklinėmis tvoromis;

18.4. vandens telkiniuose prie sodybų leidžiama įrengti vieną medinį lieptą iki 15 m ilgio nuo vandens telkinio kranto, ne platesnį kaip 2 m pločio, iki 0,5 m nuo vandens paviršiaus. Jei viršvandeninės augalijos juosta yra platesnė nei 15 m, leidžiama statyti ilgesnius lieptus, bet išsikišančius ne daugiau kaip 2 m už viršvandeninės augalijos juostas. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinėse teritorijose liepto matmenys gali būti ir didesni, juos nustatant statinio projekto sprendiniuose.

19. Draudžiama statyti mobiliojo ir radijo ryšio stiebus ar ryšio bokštus, išskyrus bokštus su apžvalgos aikštele lankytojams arba būtinus priešgaisriniam stebėjimui.

20. Nebenaudojamus (apleistus), neturinčius kultūrinės vertės įvairios paskirties statinius (vandenvietes, gręžinius, buvusių žemės ūkio įmonių ir karinės paskirties statinius), ypač esančius konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, prie pažintinių, mokomųjų takų, apžvalgos aikštelių ir kitų lankomų objektų, gyvenviečių vizualinėje aplinkoje, rekomenduojama griauti arba perstatyti atsižvelgiant į 10 punkte nurodytam Etnografiniam regionui būdingus pastatus, skaidant ir mažinant jų tūrius, keičiant jų paskirtį, nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei.

21. Išekspluatuoti nerūdinių statybinių medžiagų karjerai ir durpynai reikultivuojami taikant priemones, atitinkančias Regioninio parko steigimo tikslus (įveisiant miškus, įrengiant vandens telkinius, atkuriant pievų ir pelkių bendrijas), biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus.

22. Užrašai informaciniuose, reklamos skyduose, stenduose rašomi vadovaujantis Valstybinės kalbos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [15-344](#)) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių skydų ar stendų pastatymo vietos derinamos su Regioninio parko direkcija. Draudžiama informacijos ir reklamos skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paminklų fizinės apsaugos zonose, išskyrus informacijos stendų apie pačius gamtos ir kultūros paveldo objektus įrengimą.

23. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiems tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai

jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka kaip laikinieji statiniai, reikalingi mokslo institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu prie statomų ar rekonstruojamų statinių, teisės aktų nustatyta tvarka turint išduotą statybos leidimą statyti ar rekonstruoti Regioniniame parke esančius statinius.

Mobilieji nameliai laikomi kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

24. Regioniniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų transporto priemones, vykdant žemės ir miškų ūkio, žuvininkystės darbus, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE (DRAUSTINIUOSE) REGLAMENTUOTI

25. Regioninio parko draustiniuose statomiems statiniams taikomos šio reglamento 16 ir 17 punktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti bei tvarkyti draustinyje esančius kultūros paveldo objektus (nekilnojamojo kultūros vertybes) arba kai reikia atkurti tradicinį (susiformavusį iki 1939 m.) užstatymą, pastatyti apžvalgos ar miškų priešgaisrinio stebėjimo bokštą ar visuomeninės paskirties statinius.

26. Neleidžiama statyti naujų ir plėsti esamų rekreacinių pastatų ir kompleksų, statyti naujų ūkininko sodybų, fermų.

27. Kultūriniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose esančių sodybų gyvenamuosiuose ir ūkiniuose pastatuose draudžiama projektuoti ir įrengti vitrinius langus. Nerekomenduojama pastatų fasaduose naudoti plastikines dailylentes.

28. Kultūriniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose leidžiama įrengti saulės energijos akumuliavimo įrenginius tik pastatų fasaduose, kurie nėra matomi iš gatvės ar apžvalgos vietų (regyklų, turizmo trasų).

29. Paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje draudžiama:

29.1. keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas gamtotvarkos priemones;

29.2. įveisti mišką Arlaviškių ornitologiniame, Piliunos botaniniame-zoologiniame draustinyje;

29.3. apsodinti eroduojančius vandens telkinių krantus;

29.4. šalinti nendres Dabintos ir Piliunos botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose plovinei vištelei tinkamose buveinėse;

29.5. plaukioti savaeigėmis ir nesavaeigėmis plaukiojimo priemonėmis nuo navigacijos sezono pradžios iki rugpjūčio 1 d. mažesniu kaip 50 m atstumu nuo Arlaviškių ornitologinio ir Dabintos botaninio-zoologinio draustinių ribos.

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

30. Paveldo objektų (saugomų kraštovaizdžio objektų) teritorijose, jų apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus, trukdančių juos apžvelgti nuo pagrindinių priėjimų, pažeidžiančių jų raiškumą.

31. Kitose ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose papildomi reikalavimai nenustatomi.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

32. Rekreatinio funkcinio prioriteto zonose Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

33. Tvarkant Regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, didinamas vietovės estetinis potencialas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarinių–higieninių ir estетinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreacinėms apkrovoms didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsiui pritaikomos pakrantės. Jose negalima bloginti rekreacinių išteklių kokybės, naikinti kraštovaizdžio estetinio potencialo, projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrangos.

34. Pažintinio turizmo trasų, takų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Regioninio parko lankomus objektus.

35. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, pagal detaliuosius planus ir techninius projektus galima naujų rekreacinių statinių ir ne aukštesnių kaip 9 m aukščio rekreacinių pastatų statyba.

36. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsiavietės, atokvėpio vietos, pliažai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KITOS (GYVENAMOSIOS) PASKIRTIES FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

37. Kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose leidžiama statybų plėtra. Užstatymo plėtra numatoma bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane.

38. Įrengiami šiuolaikinį technikos lygį atitinkantys inžineriniai tinklai, gerinama kelių, gatvių, aikščių, kiemų paviršiaus danga. Pirmenybė teikiama inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai tradicinį kaimų ir miestelių vaizdą, esamą kraštovaizdžio pobūdį.

39. Gyvenamieji namai projektuojami ir statomi vieno – dviejų aukštų su palėpe ir vieno aukšto priklausiniai, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti kultūros paveldo objektus (nekilnojamas kultūros vertybes) arba buvusį (susiformavusį iki 1939 m.) užstatymą.

VIII. SKATINAMA VEIKLA

40. Regioniniame parke skatinama:

40.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

40.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas didinant biologinę įvairovę. Konservacinio ir ekologinės apsaugos zonose pagrindinio kirtimo biržėse rekomenduojamas miško atkūrimo būdas – žėlimas;

40.3. miško sodinimas nuskurdintose agrarinėse teritorijose, esančiose gamtiniame karkase, nustatyta bendruosiuose planuose ir savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose;

40.4. pažeistų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas formuojant želdynus, didinant ir atkuriant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

40.5. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

40.6. gamtos ir kultūros paveldo objektų tyrimas, ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objektų paieška ir įteisinimas;

40.7. gamtotvarkos projektuose numatytų priemonių įgyvendinimas, gamtos ir kultūros

paveldo objektų, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas siekiant suinteresuoti objektų savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybių apsauga, skatinant užsiimti papildoma veikla, aptarnaujant Regioninio parko lankytojus;

40.8. apžvalgos aikštelių, apžvalgos bokštų įrengimas ir naudojimas;

40.9. pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinės infrastruktūros, numatytos Regioninio parko tvarkymo plane, projektavimas ir įrengimas. Pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Regioninio parko tvarkymo plane numatytais pėsčiųjų, dviračių, vandens ir žirgų turizmui skirtais pažintiniais takais. Pažintinių takų ir jų įrangos naudojimas slidžių turizmui žiemos sezono metu;

40.10. poilsiviaičių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;

40.11. ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas;

40.12. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvensenos puoselėjimas, tradicinių ir šiuolaikinių amatų propagavimas;

40.13. rekreacinio verslo plėtra bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane nustatytose vietose.

41. „Natura 2000“ teritorijose skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių ir saugomų rūšių būklę, įgyvendinimas.
